

Buitenlandse zorg in huis: doen of niet doen?

‘Er was nooit echt aandacht voor mij, nu wel’

Voor iemand die hulpbehoevend is, lijkt zelf de zorg regelen onbetaalbaar geworden. Er is een goedkoper alternatief: verplegend personeel uit bijvoorbeeld Polen of Portugal inhuren. Maar is goedkoop geen duurkoop?

Tekst Judith van Ruiten | Foto Jiri Büller

Voor veel mensen is het een nachtmerrie: het vooruitzicht te worden ‘opgeborgen’ in een verpleeghuis. Of thuis aan bed te zijn gekluisterd in afwachting van de thuiszorg. Maar er is ook een relatief nieuwe vorm van zorg: een inwonende buitenlandse hulp. U huurt hem of haar in vanaf zo’n €10 per uur. En als u een persoonsgebonden budget (PGB) hebt, kunt u het daar ruim van betalen.

De verzorgers komen vooral uit Oost-Europa, uit landen als Polen

en Tsjechië, maar ook steeds vaker uit Griekenland en Portugal. Ze worden via Nederlandse bemiddelingsbureaus gedetacheerd. De zorgverleners helpen bij de dagelijkse verzorging en indien nodig voeren ze verpleegkundige handelingen uit. Hij of (meestal) zij woont bij u in huis en levert tussen de dertig en veertig uur zorg per week. Loopt het aantal uren op, dan schakelt het bureau – als het goed is – een tweede zorgverlener in om te voldoen aan de Nederlandse Arbeidstijdenwet.

Binnen het budget

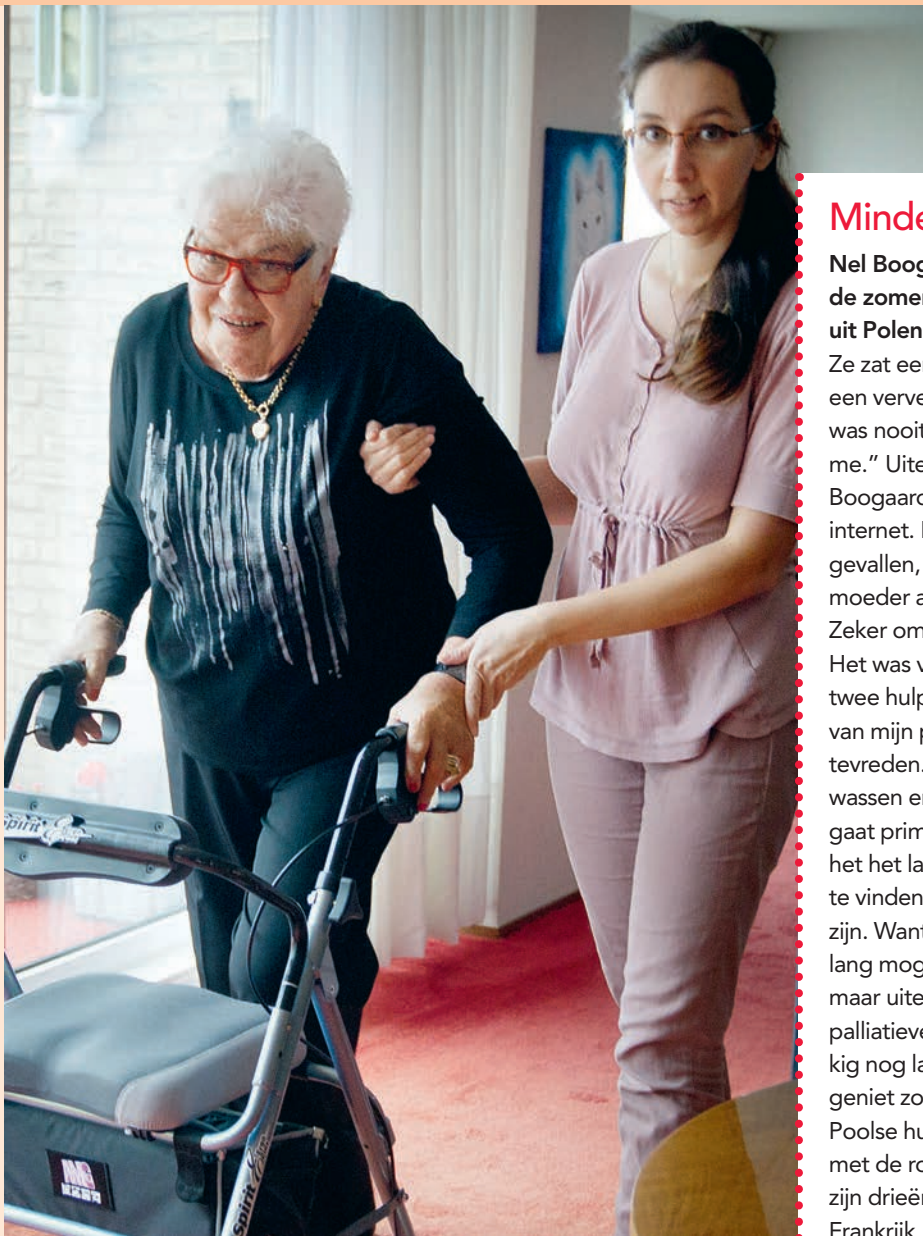
De voordelen zijn evident. Thuiszorg kost al snel zo’n €20 tot €70 per uur als er gespecialiseerde zorg nodig is, terwijl een buitenlandse hulp al kan worden ingehuurd voor minder dan €11 (het tarief bij ten minste dertig uur per week). De cliënt heeft bovendien een vast aanspreekpunt en kan bij calamiteiten zelfs ’s nachts snel hulp krijgen.

“Mijn leven is dankzij mijn twee Slowaakse zorgen stukken draaglijker”, vertelt de Limburgse MS-patiënt Jos de Coninck. “Ze zijn mijn handen, want die kan ik zelf niet meer gebruiken. Ze nemen mij bij mooi weer mee de tuin in, en we gaan geregeld naar de stad.”

Als MS-patiënt ontvangt Jos de Coninck zo’n €5000 PGB per maand. Hij betaalt zijn twee hulpen zelf. Ze ontvangen ieder zo’n €1300 netto op basis van een

Let op met huurtoeslag

Wie huurtoeslag of een bijstandsuitkering ontvangt, moet er rekening mee houden dat het inkomen van een inwonende hulp van invloed is op de hoogte van dit bedrag. Ook kan het bedrag dat u aan gemeentebelastingen moet betalen, iets omhoog gaan. Het salaris van de zorg-au-pair is echter niet van invloed op uw zorgtoeslag, WW-toeslag of Wmo-budget.

Minder privacy, meer hulp

Nel Boogaard (82) uit Sliedrecht maakt sinds de zomer gebruik van twee zorgverleensters uit Polen. Mevrouw Boogaard heeft parkinson.

Ze zat eerst een tijdje in een verpleeghuis na een vervelende val. Vreselijk vond ze dat. "Er was nooit tijd en geen echte aandacht voor me." Uiteindelijk vond haar dochter, Henriette Boogaard, het bedrijf Global Care Capacity via internet. Henriette: "Nu mijn vader is weggevallen, vind ik het een prettig idee dat mijn moeder altijd iemand om zich heen heeft. Zeker omdat ik zelf in Frankrijk woon."

Het was voor haar moeder wel even wennen, twee hulpen in huis. "Ik moest toch een deel van mijn privacy opgeven. Maar ik ben nu heel tevreden. De dames helpen met mijn toilet, wassen en boodschappen doen. Engels praten gaat prima met hen." Volgens Henriette was het het lastigst om twee geschikte kandidaten te vinden. "Er moet toch een persoonlijk klik zijn. Want je hoopt natuurlijk dat die dames zo lang mogelijk blijven. Ik wil er niet aan denken, maar uiteindelijk moeten ze misschien zelfs palliatieve zorg verlenen." Zover is het gelukkig nog lang niet, want mevrouw Boogaard geniet zo veel mogelijk van het leven. Haar Poolse hulpen nemen haar regelmatig mee met de rolstoel naar de stad. Of ze gaan met zijn drieën op bezoek bij haar dochter in Frankrijk. Mevrouw Boogaard betaalt de zorg volledig uit haar PGB.

veertigjarige werkweek. Daarnaast betaalt hij maandelijks €300 aan World Wide Assistants and Nurses, het Nederlandse bemiddelingsbureau dat de hulpen werft en helpt met het bijhouden van de administratie van zijn klanten. Het resterende bedrag gaat op aan overige thuiszorg. De Coninck: "Dit salaris is naar Slowaakse maatstaven riant te noemen. Nederlandse thuiszorg kan ik simpelweg niet

betalen, want die zou in mijn geval €68 per uur bedragen."

Is het wel legaal?

Op internet zijn diverse bureaus te vinden die buitenlandse hulpen uit verschillende landen halen. Maar het ene bureau is het andere niet, bleek vorig jaar uit een uitzending van *Nieuwsuur*. Sommige bureaus buiten hun werknemers uit. Uit navraag bij de Inspectie SZW

(voorheen de Arbeidsinspectie) blijkt dit niet op grote schaal te gebeuren. Afgelopen jaar kwamen 88 meldingen binnen over bemiddelingsbureaus voor buitenlandse werknemers. Zoals van kantoren die de werkwijze van een concurrerend bureau in twijfel trokken. Of van consumenten die zich afvroegen of hun zorg wel legaal in Nederland werkte. In dertig gevallen bleek dit inderdaad niet het ►

geval te zijn. Voor de inspectie-dienst is dat op dit moment geen aanleiding voor een grootscheepse controle. Toch adviseren Branche-belang Thuiszorg Nederland (BTN) en de beroepsvereniging voor zorgprofessionals (V&VN) altijd meerdere referenties op te vragen en na te trekken.

De organisaties vinden dat iedereen zelf moet weten waar hij zorg inkoop, maar waarschuwen voor taalproblemen. Monique Roedoe van de V&VN: "Verplegen is voor een groot deel communiceren. Het is de vraag of dat goed kan met een buitenlander." Jan Verschuren van BTN beaamt dat. Hij wijst er ook op dat thuiszorg dankzij gekwalificeerd personeel betrouwbaarder is en ook betaalbaar. "Het hangt er helemaal van af hoeveel uren zorg nodig is. Het is ook niet zo dat gebruikers van thuiszorg altijd andere hulpverleners aan hun bed krijgen. Dat verschilt per bureau, en daarover valt te praten."

Regels en wetten

Wie een buitenlandse hulp in huis wil halen, doet er verstandig aan op de hoogte te zijn van de wet- en regelgeving. Van belang hierbij is dat de bemiddelingsbureaus verschillend werken.

Grofweg zijn er drie werkwijzen: de cliënt betaalt de hulp zelf uit, een Nederlands uitzendbureau neemt die taak op zich, of de werknemer is in dienst van een buitenlands bedrijf. In alle gevallen moet de Nederlandse wet worden nageleefd. Als de bemiddelaar beweert dat uw hulp volgens de Slowaakse wet zeven dagen per week mag werken, klopt dat dus niet. Werknemers moeten in elk geval het

minimumloon (vanaf 23 jaar: bruto €67,82 per dag) ontvangen. En de werkgever moet de Arbowet en Arbeidstijdenwet naleven. Ook moet iedereen die een werknemer van buiten de EU of uit Roemenië of Bulgarije inhuurt, controleren of hij of zij een tewerkstellingsvergunning heeft. Wie iemand zonder die vergunning in huis haalt, riskeert een boete van €8000.

Wat kost het?

Wat kost de hulp bij twee bekende landelijke bureaus? We deden navraag bij World Wide Assistants and Nurses (WWA&N) en Global Care Capacity (GCC). GCC werkt als uitzendbureau en is lid van de Nederlandse Brancheorganisatie voor Uitzendbureaus.

Bij WWA&N betaalt de klant zijn hulp zelf uit. De eigenaren verzorgen daarnaast een cultureel uitwisselingsprogramma voor de zorg-au-pairs. Sinds enkele jaren werven zij ook zorgverleners uit met name Oost-Europa. Zij hebben volgens het bedrijf een goede opleiding tot niveau vijf voor verzorgend personeel (toch is ook hier het advies om referenties op te vragen). Klanten van WWA&N zijn in totaal €2000 per maand kwijt als ze de zorgverlener voor

veertig uur inhuren; dit is inclusief bemiddelingskosten en loonbelasting.

Bij GCC is de klant tussen de €2500 en €3000 per maand kwijt, afhankelijk van het aantal uren en type zorg. Hoger gekwalificeerde zorg, zoals verpleegkundigen, kost meer. Bij GCC zijn de zorgverleners het beste af: hun salaris is gemiddeld €1800 tot €2200 bruto voor een veertigurige werkweek. Dit is inclusief pensioenopbouw, vakantiegeld, ziekteverzuim en werkgeverslasten. Ze krijgen daarnaast een zorg- en WA-verzekering. En ze kunnen onder meer aan een 'inburgeringsprogramma' met uitjes deelnemen en een cursus Nederlands volgen.

Zorgverleners van WWA&N ontvangen een vergelijkbaar nettosalaris, maar wel zonder de extra's. De hulp van WWA&N wordt wel doorbetaald bij ziekte, maar bouwt geen pensioen op en moet de verzekeringen zelf regelen. Voordeel is dat uw kosten daardoor lager zijn. Als u tevreden bent, staat het u echter vrij om opslag te geven. Bent u ontevreden of wilt u eens een andere hulp 'uitproberen'? Dan kan dat ook. Beide organisaties hanteren een opzegtermijn van een maand. ■

Handige adressen

- www.weethoehetzit.nl Rechten en plichten van werkgever en -nemer.
- www.globalcarecapacity.nl GCC is een uitzendbureau dat buitenlands zorgpersoneel werft en selecteert, T 010-465 97 97.
- www.wwa-n.nl WWA&N biedt inwonende zorgverlening aan uit de nieuwe Europese lidstaten, T 020-411 60 10.
- www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/thuiszorg Onder andere voor vragen over de AWBZ en het PGB, T 1400.